

دولت اصل سوم

پزشکیان از ظرفیت‌های قانون اساسی استفاده بهینه کرد

[غلامعلی دهقان]

[استاد تاریخ دانشگاه]

اگر پزشکیان رئیس‌جمهور نمی‌شد، به این معنی است که اگر مردم به او رأی نمی‌دادند، باید منتظر چه فرآیندهایی در کشور می‌بودیم؟ یا به عبارت دقیق‌تر، فرض کنیم که ایرانیان تصمیم نمی‌گرفتند پای صندوق‌های رأی بروند یا اگر تصمیم گرفتند اکثریت قابل توجهی بار دیگر پای صندوق‌ها بازگردند، شاید به نامزد دیگری رأی می‌دادند. حالا چه اتفاقی می‌افتاد؟ پاسخ به این سؤال در گرو این است که رویکردها، سیاست‌ها، وعده‌ها و شعارهای نامزدهای رقیب در انتخابات سال گذشته را بررسی کنیم و براساس آن بررسی‌ها، پیش‌بینی کنیم که اگر پزشکیان رأی نمی‌آورد و هر یک از ۵ نامزد دیگر رأی می‌آوردند، چه اتفاقاتی در کشور می‌افتاد.

اما اگر بخواهیم این سؤال را در نسبت با خود پزشکیان و دولت چهاردهم پاسخ دهیم، می‌توان به شکل دیگری هم به این سؤال پاسخ داد. به این معنی که می‌توانیم بررسی کنیم در دوره یک‌ساله دولت چهاردهم که پزشکیان براساس انتخاب مردم رئیس‌دولت بوده، چه اتفاقات مهمی در کشور افتاده است. با معرفی و شناسایی این اتفاقات مهم، به سادگی می‌توان نتیجه گرفت که اگر پزشکیان رئیس‌جمهوری نمی‌شد، طبیعتاً این اتفاقات مهم و مثبت هم در کشور رخ نمی‌داد.

از جمله پاسخ‌هایی که می‌توانیم به این سؤال بدهیم، که از قضا بسیار هم مهم و اساسی است، این که اگر پزشکیان رئیس‌جمهوری نشده بود ما همچنان از برخی ظرفیت‌های قانون اساسی استفاده نمی‌کردیم. به عنوان مثال اصل سوم

قانون اساسی که ۱۶ بند دارد از جمله اصولی است که به خوبی از ظرفیت‌های آن در سنوات گذشته استفاده نشده بود. بند نهم این اصل می‌گوید: «رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه در تمام زمینه‌های مادی و معنوی از وظایف دولت است.» واقعیت این است که دولت پزشکیان در همین راستا با اجرایی کردن این ظرفیت و اصول قانون اساسی، برای اولین بار از استانداران بومی در استانداری چند استان استفاده کرد که دو نفر از آنها اهل تسنن هستند. همچنین در ترکیب کابینه در قسمت انتخاب معاونین رئیس‌جمهوری نیز همین رویکرد را اجرا کرد.

همچنین بند ۱۴ سومین اصل از قانون اساسی، خواهان تأمین حقوق همه‌جانبه افراد از زن و مرد است. دولت پزشکیان هم در انتخاب وزرا و هم در گزینش معاونین و حتی در انتخاب سخنگوی دولت از ظرفیت بانوان ایرانی استفاده کرد که در نوع خود تاکنون در دولت‌های جمهوری اسلامی ایران سابقه نداشت. این رویه در وزارت کشور هم کمابیش دیده شد. یعنی در انتصاب مدیران هم از زنان استفاده شد و هم از اهل سنت که به‌ویژه در حوزه بخشداران و فرمانداران شهرستان‌های مختلف کشور دیده شد.

از سوی دیگر، پزشکیان به خوبی در سمت رئیس شورای عالی امنیت ملی و با مساعدت دیگر اعضا توانست قانون مصوب مجلس در ارتباط با مقوله حجاب و عفاف را که انتقادات فراوانی به آن وارد بود، با تصمیم ارکان رکن قدرت فعلاً از مرحله اجرا خارج و آن را معلق کند. اجرای این قانون می‌توانست تبعات امنیتی و سیاسی برای کشور و نظام داشته باشد. همچنین پزشکیان در تعامل با رهبر انقلاب توانست اداره کشور را به خوبی هدایت کند و بارها هم از سوی رهبری مورد تأیید قرار گرفت. همچنین طی دفاع ملی ایرانیان و در مقابله با دشمن متجاوز، پزشکیان با همه توان از سپاه پاسداران و ارتش دلاور کشور حمایت کرد. در سیاست خارجی هم با حمایت رهبر انقلاب، مذاکرات با دیگر کشورها از جمله

مذاکره هسته‌ای با آمریکا را پیش برد، اما ترامپ با خودخواهی خود زیرمیز مذاکره زد و یک فرصت تاریخی را برای حل و فصل مسأله امتیاز قضیه هسته‌ای از ایران و جهان گرفت.

در مجموع، دولت پزشکیان طی یک‌سال گذشته با وجود همه فشارها و چالش‌ها، دولتی موفق با دستاوردهای قابل توجه بوده است. او نشان داد می‌توان با بهره‌گیری درست از قانون اساسی و ظرفیت‌های مدیریتی، کشور را در مسیر توسعه و عدالت اجتماعی پیش برد. استفاده از اقوام مختلف، توانمندسازی زنان، تعلیق قانون‌های چالش‌برانگیز و حمایت از نیروهای نظامی و دیپلماتیک از مهم‌ترین اقداماتی است که می‌تواند به عنوان مدل مدیریتی موفق به سایر دولتمردان ارائه شود.

در نهایت، آنچه دولت پزشکیان را از دیگر دولت‌ها متمایز می‌سازد، نگاه واقع‌بینانه به ظرفیت‌های موجود و تلاش برای استفاده حداکثری از آنها در جهت پیشرفت مستمر و کارآمد کشور است. این رویکرد، فضای همدلی و وفاق بیشتری در جامعه ایجاد کرد و نشان داد که با مدیریت آگاهانه می‌توان در چهارچوب قانون اساسی با حفظ استقلال و امنیت کشور، گام‌های محکم در جهت توسعه همه‌جانبه برداشت. »

دولت پزشکیان طی یک‌سال گذشته با وجود همه فشارها و چالش‌ها، دولتی موفق با دستاوردهای قابل توجه بوده است و نشان داد می‌توان با بهره‌گیری درست از قانون اساسی و ظرفیت‌های مدیریتی، کشور را در مسیر توسعه و عدالت اجتماعی پیش برد. استفاده از اقوام مختلف، توانمندسازی زنان، تعلیق قانون‌های چالش‌برانگیز و حمایت از نیروهای نظامی و دیپلماتیک از مهم‌ترین اقدامات است

اگر
پزشکیان
نبود

برند کلی

شهریور ۱۴۰۴
هفته دولت
ویرانه‌نامه